



FYLKESMANNEN I AUST-AGDER

Miljøvernavdelingen

Sørlandsleia hyttefelt AS
Sandveien 9

4900 TVEDESTRAND

Deres ref.

Vår ref. (bes oppgitt ved svar)
Sak nr. 2013/4846 / FMAAAEK

Dato
28.11.2013

VEDTAK ETTER VERNEFORSKRIFT OM KLIPPEBLÅVINGE SOM PRIORITERT ART – FREMFØRING AV VEI TIL SØRLANDSHEIA HYTTEFELT VED ÅSSTØ, TVEDESTRAND KOMMUNE

Vi viser til brev fra Sørlandsleia hyttefelt AS v/Asbjørn Aanonsen datert 23.10.2013.

Omsøkte tiltak

Det søkes om dispensasjon fra forskrift om klippeblåvinge (*Scolitantides orion*) som prioritert art til å fremføre vei i klippeblåvingens økologiske funksjonsområde ved Åsstø.

Juridisk grunnlag

Fremføring av veien til Sørlandsheia hyttefelt berører det økologiske funksjonsområdet til klippeblåvinge. Tiltaket må derfor behandles etter forskrift om Klippeblåvinge som prioritert art (heretter kalt forskriften).

Forskriften § 2 lyder:

«Formålet med forskriften er å ivareta klippeblåvinge i samsvar med forvaltningsmålet for arter i naturmangfoldloven § 5 første ledd.»

Nml § 5. (forvaltningsmål for arter) lyder:

«Målet er at artene og deres genetiske mangfold ivaretas på lang sikt og at artene forekommer i levedyktige bestander i sine naturlige utbredelsesområder. Så langt det er nødvendig for å nå dette målet ivaretas også artenes økologiske funksjonsområder og de øvrige økologiske betingelsene som de er avhengige av.»

Forskriften § 3 lyder:

*«Enhver form for uttak, skade eller ødeleggelse av klippeblåvinge er forbudt. Som ødeleggelse regnes uttak, ødeleggelse eller skade av vertsplanten smørbukk (*Hylotelephium maximum*) i det økologiske funksjonsområdet for klippeblåvinge og andre handlinger dersom de er egnet til å skade, forstyrre eller på annen måte forringe individer av arten.»*

Forskriften § 4, 1. ledd, 2. ledd, 1. og 2. pkt., og 3. ledd lyder:

«Som økologiske funksjonsområde for klippeblåvinge regnes i forskriften artens leveområder.

I det økologiske funksjonsområdet for klippeblåvinge er bruk som tar hensyn til klippeblåvingens leveområder tillatt. Annen bruk er ikke tillatt. (...).»

Oppføring av nybygg og større tilbygg, masseuttak, utfylling og lagring av masser og skogplanting er forbudt.»

Dispensasjonsadgang – Fylkesmannens kompetanse

Fylkesmannen er forvaltningsmyndighet etter forskriften, jf. § 7.

Dispensasjonsadgangen fremgår av forskriften § 8. Bestemmelsen 1. ledd, 1. pkt. lyder:

«Fylkesmannen kan, etter søknad, gjøre unntak fra forbudene i § 3, § 4 annet ledd annet punktum og § 4 tredje ledd, i samsvar med naturmangfoldloven § 24 femte ledd.»

Naturmangfoldloven § 24, 5. ledd lyder:

«Myndigheten etter loven kan gjøre unntak fra forskrift etter § 23 dersom det ikke forringer artens bestandssituasjon eller bestandsutvikling, eller dersom vesentlige samfunnshensyn gjør det nødvendig.»

Etter § 7 i naturmangfoldloven skal prinsippene i §§ 8-12 legges til grunn som retningslinjer ved utøving av offentlig myndighet. Dette gjelder prinsippet om kunnskapsgrunnlaget (§ 8), føre-var prinsippet (§ 9), prinsippet om økosystemtilnærming og samlet belastning (§ 10), prinsippet om at kostnadene ved miljøforringelse skal bæres av tiltakshaver (§ 11), og prinsippet om miljøforsvarlige teknikker og driftsmetoder (§12).

Fylkesmannens vurdering

Klippeblåvinge er en av Norges mest sjeldne dagsommerfugler og finnes fortrinnsvis i sørvendte svaberg og åpne klipper med høy solinnstråling. Arten er registrert som sterkt truet (EN) på Norsk rødliste og totalfredet i Norge. Arten er per i dag bare kjent fra to begrensede områder i Østfold og Aust-Agder, og Krok våg i Tvedestrand kommune er et av artens funksjonsområder. Globalt finnes arten i mer eller mindre isolerte populasjoner fra Spania og Tyrkia i Sør-Europa gjennom Kaukasus og Mongolia til Kamtsjatka i det nordlige Asia.

Klippeblåvinge flyr i mai-juni og er i larvestadiet spesielt tilknyttet planten smørbukk som trives på soleksponerte berg nær sjøen. Det har vært gjennomført en grundig og omfattende prosess i forbindelse med at klippeblåvinge ble utpekt som en prioritert art, og i forbindelse med fastsettelse av dens funksjonsområde. Den kunnskap om artens bestandssituasjon som fremkom under disse prosessene legges til grunn i vurderingen (jf. nml. § 8).

Med bakgrunn i kjent kunnskap om klippeblåvingens økologi og sakens karakter, anses kunnskapsgrunnlaget å være tilstrekkelig for å kunne ta en beslutning i saken. Fylkesmannen vurderer at det likevel er en viss usikkerhet knyttet til utførelsen av anleggsarbeidet når det skal arbeides med store anleggsmaskiner så nært en meget viktig lokalitet for klippeblåvinge. Til tross for et godt kunnskapsgrunnlag vil likevel føre-var prinsippet (jf. nml. § 9) tillegges noe vekt.

Tiltakshaver har presentert detaljkart og skisser med tverr-/lengdeprofil for Fylkesmannen. Veistrekningen som ligger inne i funksjonsområdet er ca. 100 m og starter ved Dypvågveien (fv. 411) og går videre i vestlig retning.

Langs de første 50 m av bekken går det en parallell vei på nordsiden av bekken. Veien er delvis tilgrodd og ligger i foten av kollen som er beskrevet som lokaliteten hvor det er registrert flest individer av klippeblåvinge i Tvedestrand kommune (NINA rapport 649, s. 26). Tiltakshaver mener veien kan anlegges etter kartskissene uten å berøre den aktuelle kollen. Det kom frem i møte med Sørlandsheia hyttefelt AS og Fylkesmannen den 7.10.2013, at det ikke skal foretas sprengningsarbeid for å fremføre vei forbi kollen. Fylkesmannen har vurdert innsendte kart og skisser i samråd med informasjon som kom frem i møte 7.10.2013, og mener det skal være mulig å fremføre veien i funksjonsområdet til klippeblåvinge med liten påvirkning på naturmangfoldet i sin helhet. Dette forutsetter imidlertid at den nye veien inkludert fyllinger ikke overskrider yttergrensen av det som er inntegnet i detaljkart. Da unngår man at kollen berøres av ny vei og hensynet til klippeblåvingen og dens funksjonsområde er ivarettatt i henhold til formålet i forskriften § 2.

Bekken anses for å være en flomvannsbekk og Fylkesmannen kjenner ingen spesielle miljøverdier knyttet til bekken som etter planen vil bli lagt i rør under veien. Vegetasjonen langs bekken anses å være i en gjengroingsfase og må vike for en eventuell fremføring av vei. Tett vegetasjon regnes ikke som foretrukket habitat for hverken smørbukk eller klippeblåvinge. Fjerning av vegetasjonen vil åpne opp og gjøre området mer eksponert for sollys. Rørlegging av bekken vurderes derfor til å ha svært begrenset innvirkning på klippeblåvinge og vertsplanten smørbukk som trives på tørre og soleksponerte lokaliteter.

Følgene av ny vei vil være økt trafikk til innenforliggende områder, men hastigheten ved kollen forventes å være lav (10–40 km/t) fordi kollen ligger nær utkjørsel på fv. 411. Økt trafikk vurderes til å være en liten trussel mot klippeblåvingen.

Tiltakets samlede belastning (nml § 10) på forekomster av smørbukk og funksjonsområdet for klippeblåvinge vurderes til å være liten fordi arealet som er planlagt til veiformål ikke skal berøre habitat som foretrekkes av klippeblåvinge eller vertsplanten smørbukk. Med bakgrunn i momentene ovenfor vurderes tiltaket i sin helhet til ikke å forringe klippeblåvingens bestandssituasjon eller bestandsutvikling, jf. nml § 24, 5. ledd.

Prinsippet om at tiltakshaver skal dekke kostnadene ved miljøforringelse (nml § 11) vurderes som svært relevant i denne saken fordi det vil være store anleggsmaskiner i arbeid tett på den aktuelle kollen. Som et avbøtende tiltak mener Fylkesmannen det må iverksettes forebyggende tiltak, i form av sperrebånd som markerer den absolutte nærgrense til kollen. Sperrebåndet må settes opp i samråd med representant fra Fylkesmannens miljøvernnavdeling eller Statens naturoppsyn (SNO). Det vil også være aktuelt å følge opp anleggsarbeidet underveis i prosessen, men også etter at arbeidet er slutført. For å unngå forstyrrelse av klippeblåvingen i sin mest aktive periode må anleggsarbeidet foregå i perioden september til april.

Overtredelser som medfører at areal for vei inkl. fyllinger overskrider de forhold som er beskrevet i dette brevet vil bli vurdert etter straffeloven § 152 b og etter nml kapittel 9, jf. nml §§ 69 – 75.

Vedtak

Fylkesmannen gir dispensasjon fra forskrift om Klippeblåvinge som prioritert art §§ 3 og 4, jf. § 8, til fremføring av vei i funksjonsområdet til Klippeblåvinge til det innenforliggende hyttefeltet Sørlandsleia med følgende vilkår:

1. Tiltakshaver har ansvar for å iverksette forebyggende tiltak slik at naturmangfoldet berøres i minst mulig grad. I den forbindelse må det oppføres sperrebånd som markerer grensen for hvor veien skal fremføres i forhold til aktuell kolle (i henhold til detaljkart). Sperrebåndet må settes opp i samråd med representant fra Fylkesmannens miljøvernnavdeling eller fra Statens naturoppsyn (SNO).
2. Dersom uforutsette komplikasjoner oppstår i anleggsfasen skal Fylkesmannens miljøvernnavdeling eller SNO underrettes umiddelbart slik at situasjonen kan bli fulgt opp av forvaltningsmyndigheten.

3. For å unngå forstyrrelse av klippeblåvingen i sin mest aktive periode (april – september) må anleggsarbeidet foregå i perioden september til april.

Dette vedtaket kan påklages til Miljødirektoratet, innen tre uker fra det tidspunkt underretning om vedtaket er kommet frem, jf. forvaltningsloven §§ 28 og 29. En eventuell klage skal fremsettes for Fylkesmannen i Aust-Agder, jf. forvaltningsloven § 32. Vi gjør oppmerksom på retten etter forvaltningsloven § 18, jf. § 19 til å se sakens dokumenter.

Med hilsen

Thomas C. Kiland-Langeland
ass. miljøverndirektør

Arnstein K. Engemyr
rådgiver

Brevet er elektronisk godkjent og sendes uten underskrift.
Saksbehandler: Arnstein Knutsen Engemyr

Kopi til:

Statens naturoppsyn v/Arild Pfaff	Sømsveien 159	4870	FEVIK
Tvedestrand kommune	Postboks 38	4901	TVEDESTRAND
Miljødirektoratet	Postboks 5672 Sluppen	7485	TRONDHEIM